نیازهای اطلاعاتی اعضای هیات‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و شیوه‌های ایشان برای دسترسی به اطلاعات

علی‌رضا رحیمی*، حسن قهنویه

چکیده

مقدمه: با توجه به اهمیت نیازهای اطلاعاتی و آگاهی از آنها برای اعضای هیأت‌علمی، این مطالعه با هدف تعیین اولویت نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت‌علمی، و شیوه‌های دسترسی به آنها انجام شده است تا تهیه، گردآوری و سازماندهی اطلاعات در مراکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های دانشگاه با کارایی و روند بهتری صورت پذیرد.

روش‌ها: طی یک مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۸۶، کلیه اعضای هیأت‌علمی (۶۱۶ نفر در ۶۰ گروه آموزشی) در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به صورت سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. داده‌ها از طریق تکمیل پرسشنامه محقق ساخته روا و پایا، جمع‌آوری شد و در نرم‌افزار آماری SPSS با استفاده از آمار توصیفی و ضریب همبستگی اسپیرمن تحلیل گردید.

نتایج: بر اساس نتایج مطالعه بیشترین و مهم‌ترین اولویت‌های منابع اطلاعاتی عبارت بودند از: کتاب‌های چاپی، مجلات چاپی، و بانک‌های اطلاعاتی تخصصی. بیشترین میزان آشنائی و پرکاربردترین شیوه‌های دسترسی به اطلاعات به ترتیب شامل: پست الکترونیک، کتابخانه محل کار، صفحه خانگی دانشگاه، موتورهای جستجوگر، و بانک‌های اطلاعاتی تخصصی رایگان بود. بین سهولت دسترسی به منابع اطلاعاتی در کتابخانه محل کار و پوشش منابع اطلاعاتی مورد نیاز، و نیز رضایت‌مندی جامعه از پوشش منابع اطلاعاتی مورد نیازشان در کتابخانه‌های دانشکده ها و استفاده از آنها همبستگی وجود دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به استفاده‌ی محدود اعضای هیأت‌علمی از منابع الکترونیک و جدید کتابخانه، لازم است تدابیری جهت آموزش و بهره‌مندی بیشتر اعضای هیأت‌علمی از منابع جدید اطلاعاتی اتخاذ گردد.

واه‌های کلیدی: نیازسنجی، نیازهای اطلاعاتی، دسترسی به اطلاعات، اعضای هیأت‌علمی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی /پاییز ۱۳۸۹؛ ۱۰(۳): ۲۵۵ تا ۲۶۱

مقدمه

نیازسنجی اطلاعات نوعی تحقیق اجتماعی کاربردی تلقی می‌شود که روش‌ها و فرایندهای انجام آن الهام گرفته از علوم اجتماعی است و نتایج حاصل از آن نیز در سیاست‌گذاری و توسعه برنامه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. نیازسنجی دائمی و پویا از ملزومات اصلی جامعه‌ای است که به مشارکت مردم، گروه‌ها و سازمان‌ها در تصمیم‌گیری و اداره امور، به عنوان یک اصل جدی و مهم می‌نگرد(۱). نیاز عبارت است از احساس و نیرویی که از ذهنیات و ادراک آدمی سرچشمه می‌گیرد و اندیشه و عمل را چنان تنظیم می‌کند که فرد به انجام رفتاری می‌پردازد تا وضع موجود را در جهتی معین تغییر دهد و حالت نارضایتی را به رضایت و ارضا تبدیل کند(۲). نیازسنجی فرایند نظم بخشی و اولویت‌بندی نیازهای اجتماع است(۳) نیازسنجی مستلزم به کارگیری روش‌های علمی خاص و فنونی می‌باشد که به کمک آنها اطلاعاتی متناسب با نیازها گردآوری شود تا بتوان به

* **نویسنده مسؤول:** علی‌رضا رحیمی، مربی (گروه کتاب‌داری) دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. rahimi@mng.mui.ac.ir

حسن قهنویه، کارشناس ارشد علوم کتاب‌داری و اطلاع‌رسانی، شاغل در دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان،اصفهان، ایران. (ghahnaviyeh@dnt.mui.ac.ir)

این طرح با شماره ۱۸۶۰۱۱ تحقیقاتی در معاونت پژوهشی دا نشگاه علوم پزشکی اصفهان به ثبت رسیده و هزینه آن از طرف این معاونت پرداخت شده است.

این مقاله در تاریخ ۸۷/۱۱/۱ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۹/۱۰/۱ اصلاح شده و در تاریخ ۸۹/۱۰/۱۴ پذیرش گردیده است.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

الگویی مناسب خواسته‌ها و نیازهای فرد، گروه و یا جامعه دست یافت(۴).

هدف از نیازسنجی اطلاعات، آگاهی از نیازهای اطلاعاتی کاربران، تعیین منابع اطلاعاتی مورد استفاده آنها، آزمودن میزان رضایت و سطح تامین نیازهای اطلاعاتی، با توجه به منابع موجود و در دسترس، با تعیین موانع موثر در رفتار اطلاع‌یابی می باشد. نیازسنجی اطلاعاتی همچنین به کند و کاو درباره کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی می‌پردازد و نقش کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی را در تعیین فرایند رفتار اطلاع‌یابی و نقد و بررسی و ارزیابی سیستم‌های اطلاع‌رسانی بررسی می‌کند(۴).

قیاسی و طلاچی در پژوهشی به بررسی نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت‌علمی در دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران, تهران و شهید بهشتی و برخی از دانشگاه‌های جهان پرداخته اند. نتایج این مطالعات حاکی از تفاوت و تنوع منابع اطلاعاتی در دسترس متخصصان بود (۵ و۶).

نتایج تحقیقات مشابه درباره استفاده‌کنندگان منابع اطلاعاتی نشان‌گر آن است که نیازهای اطلاعاتی و رفتار اطلاع‌یابی محققان هر رشته با رشته دیگر متفاوت است(۷). چنین نیازها و رفتارهای متنوعی ضرورت ارائه خدمات مختلف را بر مبنای رشته دانشگاهی استفاده‌کنندگان در کتابخانه‌های دانشگاهی مشخص می‌سازد. از این رو میزان استفاده از منابع اطلاعاتی در درجه اول به میزان شناخت و در دسترس بودن منابع بستگی دارد. از طرف دیگر در کنار نیازسنجی منابع اطلاعاتی، آنچه در این تحقیق و تحقیقات مشابه بررسی شده توجه به این نکته می‌باشد که آیا محققینی که با دسترسی به اطلاعات از طریق اینترنت، به کاوش می‌پردازند موفق می‌شوند به اطلاعات مورد نیاز خود دسترسی پیدا کنند یا خیر؛ و آیا آنها صرفا از یک شیوه جهت دسترسی به اطلاعات مورد درخواست استفاده می‌کنند یا اینکه شیوه‌های متفاوتی را به این منظور انتخاب می‌کنند؟

در این مطالعه منظور از تعیین نیازهای اطلاعاتی جامعه، تشخیص و شناسائی انواع منابع اطلاعاتی موجود در واحدهای کتابخانه‌ای و مراکز اطلاع‌رسانی مستقر در دانشکده‌ها می‌باشد که دیدگاه اعضای هیات‌علمی استفاده کننده از کتابخانه‌های دانشگاهی را در این راستا مورد سنجش و تحلیل قرار داده است؛ و علاوه بر آن چگونگی دسترسی به این نیازها توسط جامعه با هدف بررسی اولویت نیازهای اطلاعاتی و شیوه‌های دسترسی به اطلاعات توسط آنها و نیز هم‌پوشانی منابع اطلاعاتی موجود در دانشگاه با نیازهای اطلاعاتی آنها در سال ۱۳۸۶، مورد بررسی قرار گرفته است.

روش‌ها

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی مقطعی است که در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۸۶ انجام شد. جامعه تحقیق به صورت سرشماری انتخاب گردید و شامل کلیه ۶۱۶ نفر اعضای هیأت‌علمی مستقر در ۶۰ گروه آموزشی هفت دانشکده (بهداشت، پرستاری و مامایی، پزشکی، توانبخشی، داروسازی، دندانپزشکی، مدیریت و اطلاع‌رسانی) دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بود. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از یک پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد. پرسشنامه متشکل از سه قسمت بود. قسمت اول به جمع‌آوری اطلاعات دموگرافیک کاربران می‌پرداخت، در قسمت دوم از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شد که منابع اطلاعاتی خود را با اختصاص اعداد یک تا سه رتبه‌بندی نمایند. در قسمت سوم پرسشنامه، نظرات کاربران در مورد نیازهای اطلاعاتی، سهولت دستیابی به منابع اطلاعاتی، پوشش‌دهی کافی و رضایت از منابع مورد نیاز و شیوه‌های دسترسی به این منابع جستجو می‌شد. شیوه نمره‌دهی قسمت سوم، مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای بود (بسیار قوی، قوی، متوسط، ضعیف و بسیار ضعیف) که از پنج تا یک امتیاز داده می‌شد. حداقل نمره این قسمت از پرسشنامه ۴۱ و حداکثر ۲۰۵ بود. روایی پرسشنامه توسط کارشناسان موضوعی و پایایی آن توسط آزمون آلفای کرونباخ با مقدار ۰/۸۸ مورد تایید قرار گرفت. پرسشنامه نهایی بین افراد جامعه پژوهش، در هر یک از گروه‌های آموزشی دانشگاه با مراجعه حضوری توزیع و پس از تکمیل آنها، توسط همکاران تحقیق جمع‌آوری گردید و سپس با ورود داده‌ها در

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

نرم‌افزار آماری SPSS10 و با استفاده از آمار توصیفی و ضریب همبستگی اسپیرمن (جهت بررسی رابطه بین متغیرهای کیفی) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

از ۶۱۶ نفر عضو هیأت‌علمی، ۳۳۷ نفر (۵۷ درصد) به پرسشنامه پاسخ دادند. از این تعداد ۲۲۷ نفر (۶۵/۶ درصد) مرد و ۱۱۰ نفر (۳۱/۵ درصد) زن بودند.

توزیع فراوانی منابع اطلاعاتی مورد استفاده توسط جامعه پژوهش در جدول یک ارائه شده است. براساس نتایج این جدول بیشترین میزان فراوانی منابع اطلاعاتی دانشکده‌ها، کتاب و کمترین مربوط به راهنمای مقالات علوم پزشکی Iranmedex است.

همچنین اعضای هیات‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بیشترین آشنائی و استفاده از شیوه‌های دسترسی به اطلاعات را به ترتیب: پست الکترونیک، کتابخانه محل کار، صفحه خانگی وب دانشگاه، موتورهای جستجوگر وب، و بانک‌های اطلاعاتی تخصصی رایگان موجود در وب ابراز نموده‌اند. کمترین میزان آشنائی و استفاده را در مورد شیوه اطلاعات گزینشی اعلام کردند. به این ترتیب "پست الکترونیک" با میانگین ۴/۲۷ در بیشترین، و شیوه‌های "گزینشی اطلاعات" یا "SDI" با میانگین ۱/۵۹ در کمترین میزان قرار گرفته است. جهت تعیین همبستگی بین میزان آشنائی و استفاده اعضای هیات‌علمی از هر یک از شیوه‌های دسترسی به اطلاعات توسط آنها، ضریب همبستگی اسپیرمن محاسبه شد که مقدار بیش از ۰/۶۵۰ و $p<0/001$ برای این ضریب، نشان‌دهنده همبستگی معنادار و متوسط بین عوامل مذکور است.

جدول ۱: توزیع و فراوانی و میانگین و انحراف معیار منابع مورد استفاده توسط اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

منابع اطلاعاتی	فراوانی استفاده اعضای هیات علمی از منابع کتابخانه‌ای					میانگین و انحراف معیار
	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
کتاب	۱۳۶(٪۴۰/۴)	۱۱۳(۳۳/۵)	۴۲(۱۲/۵)	۱۴(۴/۲)	۵(۱/۵)	۴/۱۶±۰/۹۴
مجله	۶۸(٪۲۰/۲)	۱۳۹(٪۴۱/۲)	۸۰(٪۲۳/۷)	۳۱(٪۹/۲)	۱۱(٪۳/۳)	۳/۶۷±۱/۰۱
پایان‌نامه	۲۳(٪۶/۸)	۵۲(٪۱۵/۱۴)	۹۵(٪۲۸/۲)	۸۲(٪۲۴/۳)	۶۹(٪۲۰/۵)	۲/۶۱±۱/۱۹
طرح‌های تحقیقاتی	۱۳(٪۳/۹)	۵۳(۱۵٪/۷)	۹۳(٪۲۷/۶)	۸۳(٪۲۴/۶)	۷۸(٪۲۳/۱)	۲/۵±۱/۱۴
شبکه محلی دانشگاه	۳۰(٪۸/۹)	۶۴(٪۱۹)	۱۱۴(٪۳۳/۸)	۵۱(٪۱۵/۱)	۴۹(٪۱۴/۵)	۲/۹۱±۱/۱۸
مجلات دانشگاه	۱۳(٪۳/۹)	۶۱(٪۱۸/۱)	۱۲۱(٪۳۵/۹)	۶۶(٪۱۹/۶)	۴۳(٪۱۲/۸)	۲/۷۸±۱/۰۶
کتاب‌های دانشگاه	۱۱(٪۳/۳)	۶۷(٪۱۹/۹)	۹۶(٪۲۸/۵)	۸۰(٪۲۳/۷)	۵۳(٪۱۵/۷)	۲/۶۸±۱/۱۰
EBM	۱۰(٪۳)	۳۲(٪۹/۵)	۶۵(٪۱۹/۳)	۱۰۵(٪۳۱/۲)	۸۱(٪۲۴)	۲/۳۶±۱/۲۳
MD consult	۹(٪۲/۷)	۳۴(٪۱۰/۱)	۶۷(٪۱۹/۹)	۹۲(٪۲۷/۳)	۸۸(٪۲۶/۱)	۲/۳۵±۱/۱۹
Springer	۱۷(٪۵)	۵۸(٪۱۷/۲)	۷۸(٪۲۳/۱)	۷۰(٪۲۰/۸)	۶۲(٪۱۸/۴)	۲/۶۴±۱/۲۴
مجموعه Elsevier Sc	۶۱(٪۱۸/۱)	۹۸(٪۲۹/۱)	۷۸(٪۲۳/۱)	۳۸(٪۱۱/۳)	۳۴(٪۱۰/۱)	۳/۴۳±۱/۲۷
آرشیو Elsevier Sc.	۵۳(٪۱۵/۷)	۹۲(٪۲۷/۳)	۷۲(٪۲۱/۴)	۴۷(٪۱۳/۹)	۳۹(٪۱۱/۶)	۳/۲۴±۱/۲۲
Blakwell	۴۰(٪۱۱/۹)	۸۵(٪۲۵/۲)	۹۵(٪۲۸/۲)	۳۹(٪۱۱/۶)	۴۴(٪۱۳/۱)	۳/۱۲±۱/۲۶
مدلاین-Ovid	۴۹(٪۱۴/۵)	۸۷(٪۲۵/۸)	۷۸(٪۲۳/۱)	۵۳(٪۱۵/۷)	۴۰(٪۱۱/۹)	۳/۱۶±۲/۰۹
مجلات Ovid	۴۱(٪۱۲/۲)	۶۲(٪۱۸/۴)	۷۶(٪۲۲/۶)	۶۲(٪۱۸/۴)	۶۴(٪۱۹)	۲/۸۴±۱/۳۲
Proquest	۴۴(٪۱۳/۱)	۵۸(٪۱۷/۲)	۸۵(٪۲۵/۲)	۵۰(٪۱۴/۸)	۶۳(٪۱۸/۷)	۲/۹±۱/۳۳
iranmedex	۱۷(٪۵)	۳۰(٪۸/۹)	۲۰(٪۶۸/۲)	۸۴(٪۲۴/۹)	۱۰۳(٪۳۰/۶)	۲/۲۵±۱/۳۸

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار بیشترین و کمترین منابع اطلاعاتی استفاده شده توسط اعضای هیأت‌علمی به تفکیک هر دانشکده

دانشکده	بیشترین میانگین	کمترین میانگین
دانشکده دندانپزشکی	کتاب فارسی و لاتین ۴/۵±۰/۵۵	Iranmedex ۲±۱/۰۸
دانشکده پرستاری	کتاب فارسی و لاتین ۴/۶۵±۰/۶۹	Elsevier ۲/۳±۱/۱۱
دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی	کتاب فارسی و لاتین ۳/۹۴±۰/۶۹	Md consult ۱/۸۱±۰/۸۳
دانشکده توانبخشی	Medline ovid ۴/۲±۱/۱۶	Md consult ۱/۵±۱/۱۲
دانشکده بهداشت	کتاب‌های چاپی دانشگاه ۴/۲±۰/۷۶	پایان نامه‌ها ۲/۳±۱/۱۳
دانشکده پزشکی	کتاب‌های فارسی و لاتین ۳/۹±۱/۱۲	طرح‌های تحقیقاتی ۲/۹±۱/۰۷
دانشکده داروسازی	Elsevier ۴/۱±۱/۰۵	طرح‌های تحقیقاتی ۲/۱±۰/۹۶

منابع اطلاعاتی با بیشترین و کمترین میانگین استفاده به تفکیک هر دانشکده در جدول دو ارائه شده است. براساس نتایج مطالعه کنونی بین دسترسی به منابع اطلاعاتی و پوشش آنها در کتابخانه ارتباط معناداری وجود دارد (r=۰/۸۱۹) و (p<۰/۰۰۱) همچنین بین سهولت دسترسی به منابع اطلاعاتی در کتابخانه محل کار، و پوشش مربوطه همبستگی معناداری وجود دارد (r=۰/۸۱ و p<۰/۰۵). بین منابع اطلاعاتی مورد نیاز و رضایت‌مندی اعضای هیأت‌علمی از پوشش منابع اطلاعاتی مورد نیازشان در کتابخانه محل کار رابطه معناداری وجود دارد.(r=۰/۸ و p<۰/۰۵)

بحث

در راستای هدف مطالعه که بررسی نیازهای اطلاعاتی و آگاهی اعضای هیأت‌علمی از منابع اطلاعاتی می‌باشد نتایج نشان داد که اعضای هیأت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بیشترین و مهم‌ترین اولویت‌های منابع اطلاعاتی خود را در اکثر دانشکده‌ها به منابع چاپی اختصاص داده‌اند. این امر در حالی است که بیشترین اطلاعات و جدیدترین تحولات علمی، پژوهشی و آموزشی حوزه‌های پزشکی در منابع الکترونیکی نیز قابل دسترسی است. عدم استفاده مناسب از منابع الکترونیکی می‌تواند به علت عدم آگاهی و آشنایی اعضای هیأت‌علمی با این منابع باشد. با توجه به نقش مهم کتاب‌داران کتابخانه‌های دانشگاه در آموزش و آشنایی و تشویق اعضای هیأت‌علمی به استفاده از منابع الکترونیکی، لازم است برنامه‌های آموزشی مناسب جهت افزایش آگاهی و آشنایی اعضای هیأت‌علمی از این منابع برگزار شود.

بر اساس یافته‌ها بیشترین منابع اطلاعاتی استفاده شده توسط جامعه تحقیق کتاب‌های چاپی می‌باشد. این نتیجه، با یافته‌های دیگر مطالعات انجام شده در ایران نظیر قیاسی(۵) و طلاچی(۶)، و در خارج از کشور(۸) همخوانی دارد. بنا به نظر نویسندگان این مقاله، این نتیجه می‌تواند ناشی از عدم آگاهی و یا عدم آموزش کافی اعضای هیأت‌علمی در زمینه استفاده از منابع غنی الکترونیکی اطلاعاتی باشد(۹). با توجه به این نتایج نقش تاثیرگذار کتاب‌داران و اطلاع‌رسانان پزشکی در هدایت، آموزش و استفاده اعضای هیأت‌علمی در بهره‌برداری هر چه بهتر از شیوه‌های نوین اطلاع‌رسانی بیش از پیش نمایان می‌شود. با وجودی که نتایج تحقیق گیل نیز نشان داد که جامعه تحقیق آنها عملا از منابع الکترونیکی استفاده نمی‌کنند و اطلاع کافی از اهمیت لازم را ندارند(۱۰).

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

براساس نتایج مطالعه کنونی اعضای هیأت‌علمی به طور متوسط؛ دسترسی به منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه‌های محل کار خود دارند و رضایت آنها از پوشش منابع اطلاعاتی مورد نیاز در کتابخانه محل کار، رضایتی نسبی است. علاوه بر این امر نتایج مطالعه نشان می‌دهد که کتابخانه محل کار توانسته است به طور نسبتاً کامل منابع اطلاعاتی تخصصی مورد نیاز اعضای هیأت‌علمی را تأمین کند. با توجه به نتایج مطالعه کنونی "پست الکترونیکی" و استفاده از آن به عنوان مرسوم‌ترین شیوه شناخته شده منابع اطلاعاتی در بین اعضای هیأت‌علمی بوده است، و شیوه‌های "گزینشی اطلاعات" یا "SDI " یا "Alert" در کمترین میزان قرار گرفته است.

در مقایسه کلی بین دانشکده‌ها؛ می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری کرد که دانشکده‌های پرستاری و دندانپزشکی بیشترین استفاده را از منابع اطلاعاتی الکترونیک دارند. اعضای هیات‌علمی این دو دانشکده همچنین بیشترین میزان رضایت‌مندی از منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه دانشکده خود را ابراز داشته‌اند.

از محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به محدود بودن جامعه پژوهشی به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان اشاره کرد. عدم همکاری اعضای هیأت‌علمی در تکمیل پرسشنامه‌ها و پایین بودن درصد پاسخ‌دهی محدودیت دیگر این مطالعه است.

بر اساس نتایج این مطالعه، آموزش استفاده از منابع اطلاعاتی نوین و برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت استفاده از منابع اطلاعاتی کتابخانه‌ای به اعضای هیات‌علمی پیشنهاد می‌شود. همچنین با توجه به تغییرات اساسی و روزافزون در منابع اطلاعاتی پژوهشی و آموزشی، پیشنهاد می‌گردد به منظور بهبود کمی و کیفی این منابع اقدامات لازم از سوی کتابخانه‌ها و معاونت پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی انجام گیرد. با این حال باید به نقش تاثیرگذار مشورتی، هدایتی و آموزشی کتاب‌داران و اطلاع‌رسانان پزشکی جهت دسترسی و استفاده بهینه از انواع منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی در کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی نیز توجه شود.

نتیجه‌گیری

با وجود تکنولوژی‌های نوین و ایجاد تحول در سیستم‌های اطلاع‌رسانی الکترونیک، استفاده اعضای هیات‌علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از این منابع کم است و اعضای هیات‌علمی همچنان برای روزآمدی اطلاعات خود به منابع چاپی (کتاب و مجله) متکی هستند. این امر ضرورت برگزاری برنامه‌هایی جهت آشنایی و استفاده اعضای هیأت‌علمی از این شیوه‌های اطلاعاتی را آشکار می کند.

منابع

1. Irannejad Parizi M, Saman Gohar M. Sazman va modiriat: Az teouri ta amal. Tehran: Moasese Bankdari Iran; 1998. [Persian]
2. Fathi vajargah K. Ashnaee ba amoozeshe zemne khedmate karkonan amoozesh va parvaresh (Modiriat va barname rizi karkonan). Tehran: Edareh kole amoozeshhae zemne khedmat, 1995. [Persian] [cited 2010, 29 Aug] Available from: http://www.aftab.ir/articles/science_education/education_training/c3c1182871560p1.php
3. Desai MS. A field experiment: Istructor- based training vs. computer- based training. Journal of Instructional Psychology. 2000; 27(4): 239-243.[cited 2010, 29 Aug] Available from: http://findarticles.com/p/articles/mi_m0FCG/is_4_27/ai_68998590/
4. Nelson EA. E-learning. A practical solution for training and tracking in patient-care settings. Nurs Adm Q. 2003 Jan-Mar;27(1):29-32.
5. Davis J, Chryssafidou E, Zamora J, Davies D, Khan K, Coomarasamy A. Computer-based teaching is as good as face to face lecture-based teaching of evidence based medicine: a randomised controlled trial. BMC Med Educ. 2007 Jul 20;7:23.
6. Fullerton G. and Taylor Sh. Mediating, interactive, and non-linear effects in service quality and

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

satisfaction with services research. Canadian Journal of Administrative Sciences. 2002; 19(2): 124-136.
7. Bharati P. People and information matter: Task support satisfaction from the other side. The Journal of Computer Information Systems. 2003; 43(2): 93-102.
8. Doll WJ , Deng X , Raghunathan TS , Torkzadeh G, Xia W. The Meaning and Measurement of User Satisfaction: A Multigroup Invariance Analysis of the End-User Computing Satisfaction Instrument. Journal of Management Information Systems. 2004; 21(1):227-262.
9. Bean JP, Bradley RK. Untangling the satisfaction-performance relationship for college students. The Journal of Higher Education. 1986; 57(4): 393-412.
10. Adamson I and Shine J. Extending the new technology acceptance model to measure the end user information systems satisfaction in a mandatory environment: A bank's treasury. Technology Analysis & Strategic Management. 2003; 15(4): 441-455.
11. Jones F, Koh M, Hill J and Singleton E. Useful and challenging characteristics of Web-based training: Comparing perceptions of U.S. and Korean employees. World Conference on E-Learning in Corp., Govt., Health, & Higher Ed 2004(1): 1933-1938. [cited 28 Aug] Available from: http://dl.aace.org/16711
12. Greengard S. Web-based training yields maximum returns. Workforce 1999;78 (2): 95-96.
13. Levin C. Banking on the virtual classroom. PC Magazine 2001; 20: 5.
14. Hairston NR. Empolyees' attitude toward e-learning: Implications for policy in industry environments [dissertation]. University of Arkansas; 2007.
15. Bersin J. Measuring e-learning's effectiveness. E-learning 2002; 3(3): 36-38.
16. Roach V , Lemasters L. Satisfaction with Online Learning: A Comparative Descriptive Study. Jiol 2006; 5(3): 317-32.
17. Childs S, Blenkinsopp E, Hall A, Walton G.Effective e-learning for health professionals and students--barriers and their solutions. A systematic review of the literature-findings from the HeXL project. Health Info Libr J. 2005 Dec;22 Suppl 2:20-32.
18. Siritongthaworn S and Krairit D. Satisfaction in e-learning: the context of supplementary instruction. Campus-Wide Information Systems 2006; 23(2): 76-91.
19. Atreja A, Mehta NB, Jain AK, Harris CM, Ishwaran H, Avital M and et al. Satisfaction with web-based training in an integrated healthcare delivery network: do age, education, computer skills and attitudes matter? BMC Med Educ 2008; 8: 48-55.
20. Kerfoot BP, Baker H, Jackson TL, Hulbert WC, Federman DD, Oates RD, DeWolf WC. A multi-institutional randomized controlled trial of adjuvant Web-based teaching to medical students. Acad Med. 2006 Mar;81(3):224-30.
21. Singh G, Gupta M.Web-based radiology and medical learning resources for trainee doctors. Br J Hosp Med (Lond). 2007 Oct;68(10):M178-9.
22. Pereira JA, Pleguezuelos E, Merí A, Molina-Ros A, Molina-Tomás MC, Masdeu C. Effectiveness of using blended learning strategies for teaching and learning human anatomy. Med Educ. 2007 Feb;41(2):189-9.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]

Faculty Members' Informational Needs and their Methods of Access to information in Isfahan University of Medicals Sciences

Alireza Rahimi[1], Hassan Ghahnaviyeh[2]

Abstract

Introduction: *Faculty members' needs to information and their awareness towards these needs, is of special importance. So that, this study was performed to determine the priority of faculty members' informational needs and their method of access to information in order to improve the efficacy and the procedures of supply, collection, and organization of information in informatics centers and libraries of the university.*
Methods: *In a descriptive cross sectional study in the year 2007, all faculty members of Isfahan University of Medical Sciences (616 faculty members in 60 educational departments) were studied. Data was gathered using a valid and reliable researcher made questionnaire. Then, the data were analyzed by SPSS software using descriptive statistics and Spearman correlation coefficient.*
Results: *According to the findings, the majority and the most important priorities of information resources included: print books, print journals, and specialized databases. The most familiarity with and the most applicable methods of access to information were electronic mail, workplace library, home page of Isfahan University of Medical Sciences, search engines, and free on line medical databases. There was a correlation between easy access to information in workplace's library, the coverage of needed information resources, and population's satisfaction with the coverage of needed information resources in school libraries and their usage.*
Conclusion: *Considering the limited usage of libraries' electronic and new resources by faculty members, it is recommended to plan for faculty members' education which may lead to the more use of new information resources.*

Key words: Needs assessment, informational needs, access to information, faculty members.

Addresses:
(✉)[1] Instructor, Department of Medical Library, School of Management and Medical Information, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. E-mail: rahimi@mng.mui.ac.ir
[2] Master in Librarianship and Informatics, School of Dentistry, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran. E-mail: ghahnaviyeh@dnt.mui.ac.ir

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-12]